



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Vita S. Lamberti Martyris, Episcopi Tvngrensis: Leodiensis Ciuitatis, & Ditionis Divi Tvtelaris**

**Roberti, Johannes**

**Leodii, 1633**

Capvt II. Pueritia eius, Educatio, & quædam Admiranda.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-44084**

## CAPVT II.

*Pueritia eius, Educatio, & quaedam Admiranda.*

CORPORIS Dotes longè infra eas sunt, quæ Animum ornant: cum illud huius videatur esse dumtaxat domicilium. quinetiam inter eas, quæ Corporis sunt, infima fortasse est ea, quam dicimus Pulchritudinem: quæ in aptâ partium compositione, & quasi commensuratione consistit, & in coloris quâdam suauitate. Hæc, etsi cum reliquæ adfunt, non nimium optanda est: illarum tamen, cum accedit, est non mediocre ornamentum:

*Gratior & pulchro veniens è corpore virtus.*

Vt minus mirum sit, si Corpus sibi formans ipse DEVS, Pulchrum esse voluit; delectatusq; illo Elogio est: *Speciosus formâ præ filijs hominum.*

Hanc



Hanc Formæ speciem eximiè con- *In LAM-*  
 secutus est puer LAMBERTVS, quæ *BERTO*  
 & cum illo adoleuit, omnemq; eius *Formæ*  
 ætatem sic ornauit, vt tamen nihil *dignitas*  
 vnquam molle, nihil petulans appa-  
 reret: sed cum pulchritudine digni-  
 tas: & in vtrâque, Virtus emicaret.  
 Pulchritudo erat, Virtutis & index,  
 & illex.

Exultabant tali Prole Aper, &  
 Herisplendis: sed satis gnari, longè  
 pluris esse Animi Pulchritudinem,  
 quàm corporis: neque eam sperari  
 posse, nisi puerili ætati ea Educatio  
 contingat, quæ Virtutem in Mente  
 ferat & excolat: (quippe quæ ipsa  
 animi vnica Pulchritudo sit) id sibi  
 potissimum studij habuere, vt LAM-  
 BERTO eos Magistros præficerent,  
 qui eius pueritiam, atque adolescen-  
 tiam non magis verbo, & hortatu,  
 quàm exemplo, & vitæ integritate,  
 ad ipsius Virtutis Templum, & ady-  
 ta, manuducerent.

Commodùm eo tempore duo

A 4

Viri,



LAM-  
BERTI  
Educa-  
tores, &  
Magi-  
stri.

Lando-  
aldus,  
Sancti-  
tate,  
Erudi-  
tione, E-  
loquētiā  
illustri.

Viri, an Heroës, viuebant, quos ad id negotij, Numinis Prouidentiâ præparatos diceres, Landoaldus, & Theodardus. De utroq; quæ in rem esse videbuntur, paucis memorabo.

Ac Landoaldus quidem Romanæ Ecclesiæ Archipresbyter. ut qui sanctitate, & eruditione in paucis excelleret, atque etiam sacræ Eloquentiæ laude: à Martino Pont. Max. ad Amandum, Tungrensem Antistitem missus fuerat, quò ei pro Grege suo satagenti, Socius esset, & Adiutor. Quippe ipse Amandus, triennio in Episcopali munere exacto, acriter stimulari se sentiens studio talenti sibi commissi utiliter expendendi, & Domini sui rem, quoad posset, opulentandi; Virum eiusmodi sibi petierat, cui oues, Pastoris iam voci assuetas, & obedientes committeret; dum ipse interea, alias, per resqua, & auia vagantes, & luporum furori oportunas, in Ouile Magni Pastoris cogeret. Huic muneri aptissimus  
visus



visus est Landoaldus, cui & totum *Amandi*  
 nouennium, strenuus; & indefessus, *Pötificis*  
 operam dedit. *Admiror*

Theodardus verò è Galliâ oriun- *Theo-*  
 dus, à Beato Episcopo Remaclo *dardus,*  
 Christianâ disciplinâ imbutus, ita *Remaclo*  
 totum eius vitæ institutum hausit, vt *in Epif-*  
 & ipsi Remaclo, & in primis ater- *copatu*  
 no Numini dignus visus sit, qui Ma- *Succes-*  
 gistri Cathedram occuparet, per vim *for,*  
 ad eam raptus, cum ille, raro exem-  
 plo, DEO intimius vacaturus, in soli-  
 tudinem sese penetraret.

Cuius Cathedræ dignitatem, dum *Zelo Re-*  
 constâti animo tuetur Theodardus; *ligionis*  
 dum sacra DEO Tempia, vel Paga- *ardens:*  
 norum furore subuersa; vel tempo-  
 rum vetustate collapsa, instaurat:  
 dum domesticos bonorum Eccle-  
 siasticorum prædones, agros, & præ-  
 dia, per scelus erepta, adito etiam su-  
 per hoc, Rege Childerico, restituere  
 cogit: ab ipsismet, sacrilego latroci- *& tandē*  
 nio interemptus est, & Christi Mar- *illustres*  
 tyr effectus. Hos igitur tales LAM- *Mart.*



BERTVS nactus morum Præceptores; nihil mirum, si is euasit, quem deinceps ostendemus.

Igitur Landoaldus, vbi puerum sibi à Parentibus commendatum accepit; impensè in eius institutionem incubuit. Sciebat, quanta labes pueritię in aliorum prauâ consuetudine esset; & quàm facilè, velut contagio, vulgaretur. Itaque optimum facturatus, si Alumnum suum improborum turbis subduceret; ab Apro postulat, vti in Prædium aliquod rusticorum, cum LAMBERTO secedere liceat. Non deerant eiusmodi loca homini nobili, & copioso: è quibus oportunitissimum vnum visum est, cui vocabulum Wintershouium, Archæ fluuio imminens.

*Wintershouium, secessus LAMBERTI educationi destinatus.*

Nomen si interpreteris, sonat Villam Hiemalem: fortasse, quòd Aper, aut eius Maiores, frigidioris anni tempestate, inibi versarentur. Eum secessum Aper Filio, & Landoaldo Prædago eius assignat.

Nemo



Nemo describat, quæ hic fuerit LAM-  
 LAMBERTI Vitæ ratio, qui mores, BERTI  
 quæ consuetudo. Oratio, & divina Pueri  
 rum rerum Meditatio, erat ei tam- studia.  
 quam panis, familiaris. Animus oc-  
 cupatus semper, sed non nisi cælesti-  
 bus cogitationibus: sensus, oculi præ-  
 cipuè, atque aures, vel occlusæ, vel  
 ijs tantum apertæ, quæ probos, pu-  
 dicos, innocentes, postremò, Chri-  
 stianos non dedecèrent. Lingua, in-  
 quietum illud malum, vt plurimum;  
 in LAMBERTO naturam mutasse vi-  
 debatur. Sermo omnis de rebus diui-  
 nis erat, aut alioqui de ijs, quæ Diui-  
 nitatem non offenderent: de ijs, quæ  
 familiaribus prodesse, obesse ne-  
 mini. Denique nihil in eo videres,  
 quod non præsentem sanctitudi-  
 nem ostenderet; futurâ portenderet.

Neque mores dumtaxat Adole- Quibus  
 scentuli Landoaldus, egregius arti- Doctri-  
 fex, ad omnem honestatem finxit, nis im-  
 formauitque: sed eius insuper ani- butus.  
 mû doctrinis omne genus excoluit:

ijs



*Sacris  
Litteris  
Eccle-  
siasticis,  
Mona-  
sticis.  
Cur his.*

ijs in primis, quæ vel sacrosanctis lit-  
teris, vel Ecclesiasticis, Monasticisq;  
disciplinis continentur. Neque mi-  
reris, dum audis, Illustrem Iuuenem  
Monachorū scita doceri. Ita eâ tem-  
pestate mos obtinebat. Ut quisque  
maximâ nobilitate, opibusque pol-  
lebat: ita maximè liberis suis Mona-  
stiorū disciplinam expetebat. Ita-  
que eos fere, quos cum S. LAMBER-  
TO Sanctos vixisse suprâ indicavi; &  
alios præterea plurimos, è Mona-  
chorum disciplinâ prodijisse, Vitas  
eorum legenti licet animaduertere.

*Prodigia  
abLAM-  
BERTO  
Pueri  
patrata.*

Antequâ ab Landoaldo ad Theo-  
dardum transeo: locus monet, vt  
quædâ referam à LAMBERTO, etiam  
tum puero, supra Naturæ vires, diui-  
nitus patrata, vt appareat, quibus gra-  
dibus dilectū sibi Puerum in edita,  
non modo Virtutis, & Eruditionis:  
sed & Authoritatis, & Potestatis,  
euexerit magnus DEVS.

Deerat Wintershouij Aedes sacra,  
in quâ Sacrificiū, & quæ alia Diuina,  
fierent.



fierent. Id eum LAMBERTO, atque Landoaldo molestissimum esset, ut quib. præ cælestibus reliqua omnia sorderent; A pro persuadent, uti ære suo exædificari iubeat. Cui operi dum impensius datur opera, artes ad Landoaldū frequētes cōeunt, queruntur, aquam improbam, & non nisi è fœdis paludib<sup>9</sup> hauſtam, potui, aut cibus decoquendis minimè aptam: remedium orant. At cum neque ille, neque eius Alumnus, ullam in humanis vel consilijs, vel præsidijs, spem affulgere cernerent: ad eum confugiendū decernunt, quem ex antiquissimorū Patrum historiâ amaris lymphis dulcedinem indidisse; & ex aridâ rupe copiosos latices elicuisse, meminerant.

Fusis itaque supplicijs, fide erecti, certum locum Crucis signo lustrât, baculo describēte. Tum eum ipsum baculum in terram depangunt, foramenque efficiunt. Ex quo subitò aquarum copia orta, quæ omni humano

*Ædes  
sacra  
extrui-  
tur.*

*Aqua  
caenosa,  
impro-  
ba:*



*Optima* mano vsui oportuna, hodieque &  
 LAM- DEI benignitatem, & Sanctorum  
 BERTI, apud eum Authoritatem ostendit.  
*& Landoaldi* Hoc de Aquâ, illustre sanè prodi-  
*precibus* gium. Sed quod de Igni subijcio,  
*efficuntur.* haud scio, an non etiam illustrus.  
 LAMBERTO vtique nostro eò glori-  
 osius, quod illi vni, post DEVM, vi-  
 detur assignandum.

Lubet illud referre ijs ipsis verbis,  
 quibus à Notgero Leod. Episcopo  
 conscriptum est in Vitâ S. Landoal-  
 di, nullo addito sermonis lenocinio.

Alio tempore, inquit, cum vsui  
 „ necessario ignis deesse videretur, ac-  
 „ citus à viro S. Landoaldo, Puer,  
 „ (LAMBERTVS) ignem inferre iube-  
 „ tur. Coepit idem imperio reniti, &  
 „ cur statim iubenti non satisfecerit,  
 „ palam fateri: Vas, inquit, Domine,  
 „ quo ignis opportunè importeretur,  
 „ deesse vides, & quo hunc modo in-  
 „ ferri iubes? Promptus quidem tibi  
 „ obtemperare mihi est animus; sed vt  
 „ voris tuis contra ire videar, ipse vasis  
 cogit



cogit defectus. At pius pater, ubi hæ-  
 sitantis pueri animum persensit: Pla-  
 cetne, inquit, fili, paternæ iussioni  
 moram fieri, cum eâ, quâ te geris  
 veste, ignis satis commodè queat in-  
 ferri? Quâ Puer motus increpatione;  
 cum prætereâ obediētiae exem-  
 plo cogeretur, imperio Patris sanè  
 obtemperat, pauloque progressus,  
 ignem requirēns properat. Quo tan-  
 dem inuento, nihil adesse videns,  
 quo eum oportunius ferret, gre-  
 mium prunis ardētibus laxat, easque  
 nihil cunctatus, infra collocat, & ita  
 veste illæsâ, ad Patrem vsque de-  
 portat. Tunc vir Sanctus nouitatem  
 miraculi secum altius considerare,  
 felicisque Pueri meritum, perfectio-  
 rum etiam non dubitat virtutibus  
 comparare: quo quidem ardens ele-  
 mentum, naturam suam vel osten-  
 dere timuit, vel omnino coactum  
 est occultare. Ista Notgerus.

Ignem  
 vestis  
 inno-  
 xio si-  
 nu ge-  
 stat  
 LAM-  
 BER-  
 TVS.

Duobus hisce tam inusitatis Mi-  
 raculis duo alia subiungo; sed sin-  
 gula



gula verbis singulis, & breuius, quàm pro rerum magnitudine; quòd ea apud solum Aegidium reperio, & credibile vix videtur, ab Godeschalco, alijsque idoneis Scriptoribus, vel ignorari potuisse, si vera erant: vel fileri, si non ignorabant. Hoc, cum nobis decretum sit, nihil ex vano haurire, monere visum est. Fides esto penes eum Authorem, quem indicauit.

LAM-  
BERTVS  
*Infans  
futur.*

Ait igitur, LAMBERTVM adhuc infantulum, & necdum sermonis compotem, nutricem aperto, & claro affatu monuisse, ne obliuisceretur, quod Mater domo egressa, fieri serio iusserat. Hoc non nisi à Nutrice accipi potuit, quam fatetur Aegidius solam soli infanti tum adfuisse. Credet mulieri, qui volet.

LAM-  
BERTI  
*Nutrix  
Virgo  
caeca:*

Alterum multò etiam est admirabilius. Narrat, eam ipsam Nutricem, nobilem virginem Francisci generis, ab ipso ortu, utroque lumine cassam; caelesti Nuntio monitam,



vt Traiectum peteret, Apri Comitibus  
 filiolum recens editum, lacte suo  
 alendum acciperet: futurum enim  
 esse, vt cum diuinus Infans virgineæ  
 eius vbera suxisset, & illa defluente  
 lacte oculos perunxisset, fugatâ in-  
 uisâ cæcitate, gratissimum Solis lu-  
 men aspiceret: omnia hæc cum stu-  
 diose Lina (id virgini nomen) ex-  
 hausisset, & protinus vidisse, & In-  
 fantem LAMBERTVM deinceps vir-  
 gineo suo lacte aluisse.

*Alumnus  
 beneficio  
 videtur.*

Hactenus de LAMBERTI educa-  
 tione penes Landoaldum Winters-  
 houij agentem. De quo Landoaldo  
 hoc ad extremum addam, illud ipsum  
 Prædium Wintershouium ab Apro  
 in perpetuum Sancto Viro donatum  
 fuisse.

B

CA.